

Monitoringová správa

o prejavoch rasizmu a ďalších typoch intolerancie na futbalových
štadiónoch v sezóne 2014/2015

Monitoringová správa prejavov rasizmu a extrémizmu na futbalových štadiónoch 2014/2015 vychádza v rámci projektu Šport spája (rôzne farby, jedna hra). Projekt bol podporený sumou 72352,76 eur z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009-2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation. Cieľom projektu Šport spája (rôzne farby, jedna hra) je Posilnenie aktívneho občianstva.

Dáta publikované v tejto správe pochádzajú z webu <http://sportspaja.ipmd.sk/> a boli získané z monitoringu médií, zápasov odvysielaných internetovou televíziou huste.tv a internetových stránok vykonávanom OZ Inštitút pre medzikultúrny dialóg. Správa neprešla jazykovou korektúrou.

OBSAH

ÚVOD	4
INCIDENTY POČAS SEZÓNY 2014/2015	5
DAC Dunajská streda – FK Senica 1.11.2014	5
Spartak Trnava – MŠK Žilina 14.3.2015	6
Slovan Bratislava – DAC Dunajská Streda 15.3.2015	7
DAC Dunajská Streda – Spartak Trnava 3.4.2015	9
MŠK Žilina – Spartak Trnava 30.5.2015	10
DAC Dunajská Streda – Slovan Bratislava 30.5.2015	11
Ukončenie činnosti Žilinských fanatikov a Belasej šlachty	12
Tresty UEFA pre slovenské tímy	13
Ďalšie kontroverzné transparenty fanúšikov	14
Dukla Banská Bystrica	14
Slovan Bratislava	15
Spartak Trnava	16
Protest proti islamizácii Európy	16
POZITÍVNE INICIATÍVY	17
FARE ActionWeeks 2014 na Slovensku	17
Turnaj BLMF proti rasizmu a intolerancii – Bratislava	
Turnaj a workshopy na ZŠ - Chminianske Jakubovany	
Futbalom proti nacionalizmu a diskriminácii - Veľký Šariš	
Športový deň pre všetkých - Sliač	
Turnaj a výstava - Skalica	
Akčné týždne FARE v Starej Kremničke - Stará Kremnička	
Priateľský zápas za toleranciu - "ColourFootball"- Bratislava	
Antidiskriminačný turnaj - Koškovce	
Futbalový školský turnaj proti rasizmu - Selice	
Futbal nás spája - Vranov nad Topľou	
Zapojenie sa Únie ligových klubov do FARE ActionWeeks 2014	22
Letná škola IPMD - Športom proti extrémizmu	23
Workshop Médiá vs. rasizmus a extrémizmus v športe	25

ÚVOD

Futbalové štadióny by mali byť divákovi určené pre fanenie, športové zážitky a oddych, avšak realita je často iná. Priestor, ktorý bol určený fanúšikom zabrali ultras a chuligáni rôznych tímov, ktorí ich svojou činnosťou demotivujú od návštevy štadiónov. Aj v sezóne 2014/2015 sa na štadiónoch objavili prejavy extrémizmu, rasizmu, nenávisti apod. Inštitút pre medzikultúrny dialóg aj v tejto sezóne monitoroval tieto prejavy. Opäť sa najčastejšie jednalo o bannery a pokriky fanúšikov, pričom v tomto roku IPMD pri monitoringu zápasov zaznamenal zvýšený počet incidentov. Stále teda nie je možné hovoriť o priaznivom prostredí pre návštevy rodín s deťmi apod., keďže častou činnosťou ultras sú vulgárne nadávky a fyzické násilie. Napriek absencii symbolov, ktoré by priamo spĺňali skutkovú podstatu trestného činu podpory a propagácie hnutí smerujúcich k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd, fanúšikovia pokračovali v používaní transparentov a bannerov so skrytou, no identifikovateľnou symbolikou.

Na základe faktu, že monitoringová správa čerpala najmä z médií a videozáznamov jednotlivých zápasov, je možné, že niektoré prejavy, bannery a symboly ostali nepovšimnuté.

Druhá časť správy sa venuje pozitívnym aktivitám a iniciatívam, na ktorých sa o.z. IPMD podieľalo. Prvú časť tvoria antirasistické turnaje organizované počas akčného týždňa FARE, doplnené o spoluúčasť ÚLK na tomto týždni. Následne je priblížená Letná škola IPMD z augusta 2014 a záver tvorí správa z workshopu pre študentov žurnalistiky na Univerzite Komenského.

INCIDENTY POČAS SEZÓNY 2014/2015

DAC Dunajská streda – FK Senica 1.11.2014

V 16. kole futbalovej Fortuna ligy, iba deň pred výročím Viedenskej arbitráže, vytiahli fanúšikovia DAC Dunajská Streda transparent *Danke – Grazie 1938.Nov.2*, ktorý je poďakovaním za spomínanú arbitráž, v ktorej boli po nátlaku nacistického Nemecka a Talianska časti južného Slovenska ako Devín, Petržalka, alebo Podkarpatská Rus pripojené k horthyovskému Maďarsku. Transparent vyšetřovala polícia aj disciplinárna komisia SFZ, ktorá DAC udelila trest v podobe uzavretia časti štadióna v nasledujúcom kole ligy a pokutu 1000 eur. Na zápase sa zúčastnil aj predseda strany MOST Béla Bugár, ktorý transparent podľa jeho slov nevidel, avšak podobné prejavy odsúdil. Na zápase fanúšikovia DAC vyvesili aj transparent *Děkuji Sparta*, ktorý narážal na protislovenské skandovanie v stretnutí Európskeho pohára Sparta Praha – Slovan Bratislava. Vedenie DAC sa od transparentu dištancovalo.

Foto: Marián Bazala

Spartak Trnava – MŠK Žilina 14.3.2015

V 22. kole Fortuna ligy na zápase Spartak Trnava – MŠK Žilina vytiahli fanúšikovia Spartaku transparent *Verní sebe, svorne napred*, čím si pripomenuli výročie vzniku Slovenskej republiky z rokov 1939 – 1945. Dané heslo bolo mottom vtedajšej garnitúry, ktorá otvorene spolupracovala s Nemeckom, čoho dôsledkom bola okrem iného deportácia 68 000 – 71 000 slovenských židov do koncentračných táborov.

Foto: Lukáš Grinaj

Slovan Bratislava – DAC Dunajská Streda 15.3.2015

V tomto zápase sa na štadióne Slovana objavilo viacero rasistických pokrikov, najmä zo strany fanúšikov DAC, pričom v 35. minúte zápasu kričali na hráča Slovana tmavej farby pleti Lestera Peltiera rasistické *hu,hu,hu*, čím napodobňovali zvuk opíc. V tom istom zápase fanúšikovia DAC počas celého trvania zápasu pokrikovali na hráčov Slovana *cigányok*, čo po slovensky znamená cigáni.

Zápasu predchádzalo posprejovanie viacerých miest v Dunajskej Strede, keď neznámy páchatel'(alebo páchatelia) nastriekal vo viacerých lokalitách hákové kríže, symboly Hlinkovej gardy a nápisy ako USP (Ultras Slovan Pressburg), Slovan, alebo Slovan hooligans. Dané nápisy mali zamenené písmená - písmeno S bolo nahradené symbolom siegruny, ktorá sa používala na označenie jednotiek SS a písmeno „O“ bolo v slove hooligans nahradené symbolom whitepower(symbol nadradenosti bielej rasy). Klub DAC sa po incidente vydal stanovisko: *„Futbalový klub DAC 1904 Dunajská Streda odsudzuje udalosti, ktoré sa udiali v noci zo štvrtka na piatok 13. marca 2015, počas ktorej neznámi páchatelia nápismi poškodili majetok mesta na viacerých miestach, vrátane vstupov na štadión DAC. Uvedené konanie neznámych páchatel'ov je v súčasnej dobe predmetom šetrenia policajným zborom, s ktorým náš klub úzko spolupracuje. Veríme, že na túto provokáciu dokážeme nájsť správnu odpoveď športovými zbraňami - priamo na futbalovom ihrisku, v priebehu nedeľňajšieho stretnutia Slovan-DAC.“*

Zdroj: <http://fcdac.sk/sk/spravy/2015/03/13/stanovisko-fc-dac-1904>

Zdroj: <http://www.ultras-magazine.com/slovan-bratislava-dac-dunajska-streda/>

DAC Dunajská Streda – Spartak Trnava 3.4.2015

Dňa 3.4.2015 sa v Dunajskej Strede hrala predohrávka Fortuna ligy medzi tímami s problematickými fanúšikovskými skupinami, dalo sa tak očakávať, že na štadióne môže dôjsť k incidentom a prejavom nenávisťi. Potvrdením očakávaní bolo vytiahnutie transparentu fanúšikmi DAC, pričom na ňom bola Tyrrunapoužívaná v nacistickom Nemecku ako odznak tréningových škôl SA, ktorý sme mohli vidieť už na zápasoch v minulej sezóne.

Zdroj: <http://www.supporters.sk/clanek/fotoreport-dunajska-streda-spartak-trnava/6838.html>

MŠK Žilina – Spartak Trnava 30.5.2015

Dňa 3.4.2015 hostila Žilina trnavský Spartak, pričom fanúšikovia Trnavy vytiahli dva transparenty, ktoré reagovali na návrh Európskej komisie týkajúci sa zavedenia kvót pre prijatie utečencov. Na prvom transparente je slogan: *Nie kvótam z Bruselu!!!* a druhý obsahoval nacionalistické heslo *Slovensko Slovákom!!!*

Zdroj: <http://www.supporters.cz/clanek/suhrn-33-kola-fortuna-ligy/6962.html>

DAC Dunajská streda – Slovan Bratislava 30.5.2015

V zápase týchto rivalov sa vzhľadom na udalosti posledných takýchto stretnutí dali očakávať incidenty a prejavy plné nenávisných hesiel a prvkov. Prvou provokáciou v zápase bolo vytiahnutie upraveného loga Slovanu Bratislava, pričom táto modifikácia niesla namiesto modrej zelene farby a nadpis bol preložený do maďarčiny ako Slovan Pozsony (Pozsony=Bratislava), čo sa dá chápať ako provokácia fanúšikov Slovana vzhľadom na historický sentiment k obdobiu Uhorska a revizionistické postoje radikálov z prostredia DAC. Fanúšikovia DAC pritom opäť vytiahli transparent Felvidék. Fanúšikovia Slovana vykrikovali aj antisemitské *Jude, jude, jude, Hungaria*.

Zdroj: <http://www.supporters.cz/clanek/fotoreport-dunajska-streda-slovan-bratislava/6957.html>

Ukončenie činnosti Žilinských fanatikov a Belasej šľachty

Dňa 15. Októbra 2014 vydal fanklub Žiliny stanovisko, v ktorom ukončuje svoju činnosť. Stanovisko okrem iného obsahovalo vyhlásenie: "Rovnako sme sa rozhodli nepredĺžiť členstvo v Asociácii Fanúšikov Slovenska. Vďaka všetkým, ktorí boli počas našej existencie pri tom,". K takémuto kroku sa žilinskí fanúšikovia odhodlali potom, čo okresný súd udelil dvom z nich tresty za napadnutie autobusu, ktorý viezol hokejistov bratislavského Slovana. Prvý z odsúdených dostal nepodmienečne 4 a pol roka, pričom svoju vinu odmietal a druhý, ktorý sa priznal, dostal trojročnú podmienku.

V tom istom mesiaci ukončilo činnosť aj oz Belasá šlachta, ktorej sa nepozdávali podmienky pretvárajúce v klube Slovana. Prvým problémom bol hráč Juraj Halenár, ktorý podľa fanúšikov nepatril do Slovanu a druhým uvedeným dôvodom bol zlý manažment mužstva. Belasášlachta vydala vyhlásenie, v ktorom sa okrem iného hovorí: *„Nemáme dôveru v súčasné vedenie klubu a nevidíme v tom žiadny ošoh pre nás ako fanúšikovské zoskupenie. Počas celej existencie Belasej Šlachty nás motivovali vždy iba tie najlepšie úmysly. Žiaľbohu cestu do pekla dláždia dobre úmysly a tak sme sa dostali do pozície v ktorej sme nikdy nechceli byť. Pre fanúšikov moc radikálni a pre radikálov moc soft. Od tohto okamihu budú naše vzťahy s klubom a majiteľom také ako vždy mali byť. Nijaké. Nečakáme žiadnu podporu na naše aktivity od klubu a klub nemusí v budúcnosti očakávať žiadne ústupky od nás. V ničom.*

Neznamená to samozrejme, že vstupujeme do nejakej vojny s klubom, bojkot ani nič podobné.

Nad'alej budeme podporovať klub ŠK Slovan Bratislava na zápasoch doma či vonku. Akurát to budeme robiť na 100 percent podľa našich predstáv a nie na 90 a ani 99 percent. Ukázalo sa, že tak ako naši bývalí ľudia vo vedení nemôžu sedieť na dvoch stoličkách a sú to regulerní zástupcovia klubu (nič viac a nič menej) tak rovnako nemôžeme byť my ultras a zároveň oficiálny fanklub.

Belasá Šlachta týmto okamihom končí s reguláciou správania ľudí na domácich zápasoch či zápasoch vonku. Nebudeme si už robiť túto medvediu službu a prenecháme to zodpovedným, ktorí sú za svoju prácu na rozdiel od nás platení. Belasá Šlachta končí s prípravou chorei, supportu či výjazdov. Vraciame sa naspäť ku koreňom a všetky tieto aktivity preberá neoficiálne a neformálne zoskupenie pod hlavičkou Ultras Slovan. Občianske združenie zatiaľ nezaniká iba nebude vykazovať žiadnu ďalšiu činnosť. Na tomto sa dohodli všetky relevantné zoskupenia na belasej fanscène a jednotlivci, ktorí sa zúčastnili včerajšieho stretnutia Slovanistov. Proti tomuto rozhodnutiu sa nezdvihol jediný hlas a je to jednohlasné rozhodnutie. Belasá Šlachta je mŕtva, nech žije ULTRAS SLOVAN!“

Zdroj: <http://ultras.sk/belasa-slachta-konci/>

Tresty UEFA pre slovenské tímy

Európska futbalová organizácia v sezóne 2014/2015 udelila dva tresty pre slovenské mužstvá. V prvom prípade išlo o Slovan Bratislava, ktorý v 3. predkole Ligy majstrov hral s moldavským klubom Šerif Tiraspol. UEFA objavila počas zápasu rasistické pokriky zo strany fanúšikov Slovana, za čo musel klub v nasledujúcom zápase uzavrieť vstup na sektory, ktoré bývajú vyhradené pre slovanistických ultras.

V druhom prípade išlo o prehrešok zo strany fanúšikov Spartaku Trnava, ktorí podobne ako v prvom prípade počas zápasu 2. predkola Európskej ligy proti maltskému Hibernians spievali chorál *Slovanista*, v ktorom sa spieva:

*Rozkopal som slovanistu,
hneď mi je lepší.
Po hlave som mu poskákala,
ešte je teplý.*

*Všetky kosti som mu dolámal,
brucho som mu nožom rozpáral,
však to bol len slovanista
a belasý žid.*

Druhým aspektom, pre ktorý bol Spartaku udelený trest, bolo oblečenie niektorých fanúšikov so značkami spájanými s krajne pravicovou scénou. V nasledujúcom zápase musel klub Spartak Trnava hrať s dvoma uzavretými sektormi domáceho štadióna.

Ďalšie kontroverzné transparenty fanúšikov

Mnohé fankluby používajú transparenty, ktoré svojim obsahom nenapĺňajú podstatu žiadného trestného činu, avšak možno ich označiť minimálne za kontroverzné. V tejto časti si priblížime tie, ktoré sa viackrát objavovali na štadiónoch.

Dukla Banská Bystrica

Fanúšikovia banskobystrického klubu počas zápasu proti Slovanu Bratislava z dňa 30.11.2014 vytiahli transparent *Kopanie máme v krvi*, pričom je to vysokoppravdepodobne dvojsmysel fanúšikov odkazujúci na kopanie v rámci futbalu a diváckeho násilia.

Foto: Ivan Golembiovský

Slovan Bratislava

Už v minulej sezóne sme pozorovali používanie transparentu *Slovan jugend*, ktorý je kontroverzný práve pre zvolenie nemeckého jazyka, keďže v nacistickom Nemecku fungovala organizácia Hitler Jugend, ktorá mala za cieľ vychovávať mladých ľudí oddaných myšlienke nacizmu. Tento rok bol transparent súčasťou takmer všetkých stretnutí.

Zdroj: Facebook o.z. Belasá Šľachta

Spartak Trnava

Fanúšikovia Spartaku Trnava už dlhšie nepoužívajú ich dva najkontroverznejšie transparenty. Prvým bola modifikovaná vlajka Kriegsmarine – námorníctva nacistického Nemecka, pričom na nej bol hákový kríž nahradený logom klubu a železný kríž päťou. Druhým kontroverzným transparentom bol v minulosti DivissionSpartak, na ktorom použitím dvoch S namiesto jedného vznikol symbol, ktorý sa dal interpretovať ako odkaz na jednotky SS. Aktuálne sa prezentovali nacionalistickým transparentom s textom *Verní sebe, svorne napred*, zo zápasu Spartak Trnava – MŠK Žilina z dňa 14.3.2014, ktorému sme sa venovali už vyššie.

Protest proti islamizácii Európy

Na dňa 20. júna zorganizoval Dušan Kopáč zo zrušenia Alternatívna cesta pochod na Hlavnej stanici v Bratislave, ktorým chceli organizátori vyjadriť odmietavý postoj voči Európskej únii a jej snahe zaviesť kvóty pre krajiny na prijímanie migrantov. Pochodu sa zúčastnilo niekoľko tisíc ľudí, pričom okrem viacerých známych krajne pravicových zoskupení sa pridali chuligáni zo Žiliny, Trnavy, Bratislavy a Nitry. Podporiť ich prišli aj chuligáni z Českej republiky a Poľska. V Bratislave bola počas protestu napadnutá saudskoarabská rodina s dieťaťom, do ktorej hádzali kamene a ukončiť museli aj cyklistické preteky pod Bratislavským hradom, ktoré vniknutím prekazili chuligáni viacerých klubov. Akcia sa niesla v znamení sloganu: "Masový prílev afrických imigrantov dnes ohrozuje Európu. Ako Slováci, Slovania a Európania preto jednoznačne odmietame, aby hlupáci z Bruselu a europarlamentu svojimi nelogickými rozhodnutiami ničili základy pôvodnej európskej kultúry a prosperity." Pod týmito výzvami sa na sociálnej sieti Facebook nachádzali rôzne rasistické komentáre a rôzne vulgárne označenia pre afrických a Sýrskych migrantov. Na Facebooku sa objavila výzva iniciatívy Bratislava bez náckov na blokádu tohto protestu, ktorej sa napokon na Hodžovom námestí zúčastnilo približne 200 ľudí.

Zdroj: <http://www.topky.sk/cl/10/1479255/Toto-tu-este-nebolo--Masovy-protest-v-Bratislave-prilakal-chuliganov-zo-zahranicia>

POZITÍVNE INICIATÍVY

FARE ActionWeeks 2014 na Slovensku

V rámci akčných týždňov FARE sa na Slovensku uskutočnilo 10 podujatí v rôznych obciach. Ba čo viac, zapojil sa aj Slovenský futbalový zväz počas zápasu baráže o postup na ME hráčov do 21 rokov Slovensko – Taliansko, ako aj Únia ligových klubov, a to 14. kolom Fortunality, v ktorom hráči ukázali symbolickú červenú kartu diskriminácii.

Turnaj BLMF proti rasizmu a intolerancii, Bratislava

Už tradične bol na Slovensku najväčším podujatím Turnaj Bratislavskej ligy v malom futbale proti rasizmu a intolerancii. Dvanásteho októbra 2014 na Mladej Garde sa uskutočnil jeho siedmy ročník. Do bojov zasiahlo 18 tímov, čo je rekordný počet aj vďaka tomu, že turnaj bol otvorený po prvýkrát verejnosti.

Okrem výberov BLMF, ktorých viacerí hráči sú aj v reprezentácii Slovenska v malom futbale, nechýbali zástupcovia utečencov, afrických študentov, židovskej menšiny na Slovensku, športového portálu Takurcitee.sk, Únie ligových klubov, moldavskí Chalani z chatrče, či tím DifferentColoursUnited, ktorý už viac rokov spája hráčov rozmanitého pôvodu.

Foto: Tomáš Benedikovič, Turnaj BLMF proti rasizmu, 7. ročník.

Turnaj a workshopy na ZŠ, Chminianske Jakubovany

Dňa 10.10.2014 Základná škola Chminianske Jakubovany usporiadala futbalový turnaj na ihrisku pri Spojenej škole v Chminianskych Jakubovanoch, ktorého sa zúčastnili deti rôzneho pôvodu predovšetkým z obcí Chminianske Jakubovany a Chminianska Nová Ves. Akčné týždne FARE však v Chminianskych Jakubovanoch pokračovali realizáciou workshopov až do 16.10.2014.

Futbalom proti nacionalizmu a diskriminácii, OZ Stará škola Kanaš, Veľký Šariš

OZ Stará škola Kanaš je stálicou pokiaľ ide o slovenské Akčné týždne. Po minulé roky OZ z Veľkého Šariša organizovalo medzinárodný multikultúrny turnaj vo futbale pre deti z troch krajín. Tento rok sa Akčné týždne dostali až do maďarského Nyírteleku aj vďaka projektu Šport spája – rôzne farby, jedna hra.

Športový deň pre všetkých, MsKS, Sliač

Dňa 11.10.2014 zorganizovalo MsKS Sliač skvelé podujatie – športový deň pod titulom “Šport pre všetkých”. Do podujatia sa zapojili tiež miestny futbalový klub, základná škola či lokálne občianske združenia.

Turnaj a výstava, ZŠ Strážnická, Skalica

ZŠ Strážnická 1, 909 01 Skalica sa tento rok prvý raz zapojila do Akčných týždňov FARE. Žiaci školy v týždni od 13.-16.10.2014 maľovali obrázky na tému „Futbal spája všetky národy a rasy“ a tieto obrázky tvorili výstavu v telocvični školy, kde sa 16.10.2014 konal I. ročník futbalového turnaja „ZA TOLERANCIU“ 2014. Žiaci boli rozdelení do troch kategórií a futbalové zápasy si naplno užili.

Akčné týždne FARE v Starej Kremničke, Stará Kremnička

Dňa 15.10. 2014 usporiadala obec Stará Kremnička zásluhou miestnych terénnych sociálnych pracovníčok a v spolupráci s Inštitútom pre medzikultúrny dialóg na miestnom futbalovom ihrisku Futbalový turnaj proti rasizmu 2014. Na turnaji sa predstavili 2 tímy zložené z hráčov viacerých národností. Tieto tímy sa stretli, aby súťažili, ale hlavne aby podporili myšlienku rôznorodosti a tolerancie v spoločnosti. V rámci Akčných týždňov FARE 2014 boli tiež v spolupráci so Základnou školou s materskou školou v Starej Kremničke zrealizované prevenčné aktivity pre deti. Deti vytvárali výtvarné diela a plagáty na tému Futbal proti rasizmu. Ich práce boli vystavené počas Futbalového turnaja proti rasizmu 2014.

Priateľský zápas za toleranciu – “ColourFootball”, OZ Mládež ulice, Bratislava

Exhibičný futbalový zápas bratislavských nízkoprahových programov proti multikultúrnemu výberu DifferentColoursUnited sa uskutočnil 15.10.2014. Podujatie zorganizovalo OZ Mládež ulice v spolupráci s Inštitútom pre medzikultúrny dialóg.

Antidiskriminačný turnaj, Základná škola s materskou školou, Koškovce

Na pôde ZŠ s MŠ Koškovce sa stretli na futbalovom turnaji – V. ročníku futbalového turnaja “O putovný pohár riaditeľa školy – deti a mládež vo veku 10-16 rokov pôvodom z Koškoviec a okolitých obcí. Hostami boli aj somálske deti z utečeneckého tábora UNHCR Humenné. Deti a mládež v Koškovciach takto prispeli k boju proti rasizmu, intolerancii a predsudkom.

Futbalový školský turnaj proti rasizmu, ZŠ s MŠ LeanderaOszményiho, Selice

ZŠ LeanderaOszményiho sa 16.10.2014 do Akčných týždňov FARE zapojila už po niekoľkýkrát. Prími hral opäť futbalový turnaj, v ktorom boli zastúpení žiaci slovenského, maďarského a rómskeho pôvodu.

Futbal nás spája, KVO Roma Východ, Vranov nad Topľou

Futbalové zápasy v rámci akcie „Futbal nás spája“ sa uskutočnili v dňoch 18.-19.10.2014 vo Vranove nad Topľou. Zápasy spojili hráčov rôznych vekových kategórií a pôvodu. Už v dňoch, ktoré turnaju predchádzali sa konali viaceré prípravné aktivity vrátane besied či prípravy kresieb.

Zdroj: <http://sportspaja.ipmd.sk/aj-slovensko-sa-pripojilo-k-oslave-roznorodosti-vo-futbale-fare-akcne-tyzdnfootball-people-weeks-2014/>

Zapojenie sa Únie ligových klubov do FARE ActionWeeks 2014

Už po tretí rok v rade sa do Akčných týždňov FARE a do kampane Šport spája – rôzne farby, jedna hra zapojila aj Únia ligových klubov, ktorá zastrešuje našu najvyššiu futbalovú súťaž – Fortunaligu.

Tentokrát povedali “Nie rasizmu!” hráči v 14. kole Fortunaligy a nenávisným prejavom ukázali symbolickú červenú kartu, Už týždeň predtým sa zmiešaný tím ÚLK a Slovenského futbalového zväzu na čele s Ivanom Kozákom zúčastnil 7. ročníka Turnaja BLMF proti rasizmu a intolerancii.

„Zúčastniť sa na tomto turnaji sme sa rozhodli spoločne so zástupcami Slovenského futbalového zväzu, keďže rasizmus a intoleranciu na futbalových štadiónoch a celkovo v športe považujeme za negatívne javy. Preto sme dali dokopy tím bývalých ligistov či reprezentantov a teraz sa už všetci spoločne tešíme na zaujímavé súboje s tímami zloženými z hráčov rôznej pleti, národnosti či vierovyznania,“ vysvetlil prezident Únie ligových klubov Ivan Kozák.

„Naše zapojenie sa do Akčných týždňov FARE sa už stalo pravidelnou aktivitou. V tomto roku sme sa rozhodli naše aktivity rozšíriť a urobiť spoluprácu efektívnejšou pre všetky strany. Červenú kartu rasizmu ukážu všetci hráči počas 14. kola Fortuna ligy aj slovenskí reprezentanti do 21 rokov pred barážovým zápasom o postup na európsky šampionát s Talianskom. Radi účasťou podporíme aj turnaj proti rasizmu a intolerancii v rámci kampane Šport spája, rôzne farby, jedna hra proti rasizmu, kde sa predstaví spoločný tím ÚLK a SFZ,“ povedal výkonný riaditeľ ÚLK Michal Mertinyák.

Michal Zálešák z Inštitútu pre medzikultúrny dialóg, ktorý zastrešuje Akčné týždne FARE na Slovensku, víta, že slovenská najvyššia súťaž aj reprezentácia do 21 rokov sa tento rok opäť pripájajú k celoeurópskemu futbalovému hnutiu, ktorým Akčné týždne FARE nepochybne sú. *„Ich účasť je podľa nás veľmi dôležitá, keďže podporou tolerance a rešpektu dávajú pozitívny príklad deťom a mládeži ako aj fanúšikom,“* vyhlásil Zálešák.

Zdroj: <http://sportspaja.ipmd.sk/vdaka-spolupraci-s-uniou-ligovych-klubov-boli-football-people-aj-hraci-fortunaligy/>

Letná škola IPMD – Športom proti extrémizmu

Cez víkend 8. až 10. Augusta 2014 sa v Bratislave uskutočnila Letná škola Inštitútu pre medzikultúrny dialóg (IPMD) s názvom **Športom proti extrémizmu**. IPMD ju zorganizoval s podporou Nadácie Friedricha Eberta v rámci svojej kampane Šport spája , rôzne farby, jedna hra,

kde spolu s partnermi šport využíva na integráciu menšín či utečencov do spoločnosti.

Účastníkmi Letnej školy boli prevažne absolventi Olympiády ľudských práv doplnení o dobrovoľníkov a spolupracovníkov kampane Šport spája či chlapcov z Moldavy nad Bodvou, ktorí

boli zbití pri vlnnejšej razií policajných kukláčov. Chlapci sa spolu s utečencom Martiom z Konga stali zároveň aj živými knižnicami a vzbudili v debate o svojich životoch príslušníka rómskej menšiny a utečenca záujem o vlastné osudy. Každý z nás má svoje sny a tie majú aj Igor a Martia. Igor by sa rád stal učiteľom, vzdeláva sa na gymnáziu. Martia túži po normálnom živote a práci, ktorá by uživila jeho i jeho malú rodinku. Tiež by chcel pokračovať vo vzdelávaní sa.

V rámci podujatia účastníci s organizátormi diskutovali aj o nápadoch, ktoré by pomohli inovovať a rozšíriť obsah aktivít kampane zameraný najmä na vzdelávanie mládeže. Súčasťou týchto aktivít je aj odbúravanie predsudkov a stereotypov formou praktických činností, ktoré mládeži pomôžu vcítiť sa do kože diskriminovaného človeka alebo príslušníka menšiny. Aktivity sú modelované v športovom prostredí, kde sa najmä na futbalových zápasoch objavujú nenávisťné prejavy. Šíria ich nielen určité skupiny fanúšikov, ale diskriminačné prvky

sa v Európe objavili aj vo vyjadreniach niektorých trénerov či predstaviteľov futbalových zväzov. Preto je ideálne, ak sa už mládež učí vnímať, že je nesprávne niekoho vyčleňovať alebo urážať len pre jeho inakosť (národnosť, farbu pleti, náboženstvo, sexuálnu orientáciu).

Účastníkom Letnej školy IPMD prednášali počas dvoch dní top lektori venujúci sa extrémizmu, a to z akademického i vládneho sektora. Mnohé sa mohli naučiť aj od odborníčiek na neformálne vzdelávanie či multikultúrnu výchovu. Súčasťou ich výkladu boli konkrétne praktické cvičenia,

ktoré dokážu oživiť každú teoretickú prednášku. Tieto čerstvé skúsenosti chce kampaň Šport spája využiť aj najbližších projektoch.

V rámci Večera s názvom Šport spája, ktorý sa konal v sobotu 9. augusta sa premietali filmy dokumentaristov Tomáša Rafu (o protirómskom proteste a demonštrácii Rómov v Ostrave) a Dominika Jursu (o Požiaroch v Krásnej Hôrke, o Slovenských brancoch a výprave futbalového tímu DifferentColoursUnited do Talianska).

Zdroj: <http://sportspaja.ipmd.sk/letna-skola-ipmd-sportom-proti-extremizmu/>

Workshop Médiá vs. rasizmus a extrémizmus v športe

Inštitút pre medzikultúrny dialóg (IPMD) v spolupráci s Katedrou žurnalistiky Filozofickej Fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a Nadáciou FriedrichaEberta zorganizovali 14. apríla 2015 workshop na tému *Médiá vs. rasizmus a extrémizmus v športe*. Workshopu, ktorý sa uskutočnil v učebni na Katedre sa zúčastnilo približne 40 študentov žurnalistiky a mediálnej komunikácie.

Súčasťou športu, primárne futbalu sú žiaľ aj skupiny blízke ideológii neonacizmu, ktoré ho zneužívajú na svoju seba prezentáciu cez rôzne nenávisťné prejavy. Tým znižujú kultúru a atraktivitu zážitku pre bežných priaznivcov a niekedy páchajú aj násilie alebo poškodzujú majetok. Sú aj pozitívne príklady, kedy si kluby dokážu stanoviť pravidlá, ale niekedy sa zdá, že nenávisť má voľný priebeh. „V rámci projektu Šport spája, rôzne farby, jedna hra, sledujeme

prejavy rasizmu a intolerancie na štadiónoch, rovnako ako budú študenti čoskoro už ako novinári strážnymi psami demokracie. Diskutovali sme o konkrétnych príkladoch z praxe, konkrétne ako sa k nim novinári postavili, resp. ako o nich informovali médiá. Riešili sme otázku, či má byť novinár neutrálny a venovať pozornosť len športovej stránke veci, alebo naopak rasizmus a extrémizmus neignorovať, odsúdiť ho a postaviť sa na stranu ochrany ľudských práv,“ hovorí Sergej Danilov, spoluzakladateľ kampane a jeden z organizátorov workshopu. Z radov študentov žurnalistiky zazneli viaceré otázky najmä k problematike hľadania receptu na futbalové násilie a nenávisť. Tému rasizmu a extrémizmu považujú za celospoločenský problém: „Podobné prejavy je potrebné jednak odsúdiť, ale rovnako o nich aj podrobne informovať – ak sa o nich píše, nejde o propagáciu extrémizmu, ide o nutné informovanie spoločnosti,“ uviedol počas diskusie jeden zo študentov. Podľa ďalšieho budúceho novinára by veci pomohlo, ak by sa do kampaní proti rasizmu a nenávisti zapájali vo väčšej miere aktívni futbalisti, podobne ako je to pri Lige majstrov.

Účasťou zaujímavých panelistov Inštitút pre medzikultúrny dialóg mladým novinárom poskytol nielen spektrum pohľadov na témy rasizmu a extrémizmu v športe a ich mediálnom zobrazovaní, ale aj bázu zdrojov, na ktoré sa počas aktívnej novinárskej kariéry budú môcť obracať pri práci. MartiaJaures, hráč amatérskeho multikultúrneho tímu DifferentColoursUnited pochádzajúci z Konga stále čelí problémom pre svoju tmavú farbu pleti: „Slovensko v tolerancii k rôznorodosti napreduje, to vnímam, ale stále sa s prejavmi rasizmu žiaľ stretávam,“ povedal a dodal: „Novinári so silným vplyvom na verejnú mienku by mali na problémy podobného charakteru upozorňovať a využiť nato svoje možnosti aj schopnosti.“

Marek Majerčák zo Slovenského futbalového zväzu poradil mladým novinárom, aby vo svojej praxi neskĺzli do bulvarizácie týchto tém. O svoje vlastné skúsenosti sa podelili aj športoví novinári Michal

Trško, šéfredaktor portálu Sport.inak a Vladimír Pančík, futbalový komentátor RTVS, ako aj Michal Zálešák, ktorý sa na workshope zastupoval projekt Šport spája a IPMD. Pančík pripomenul viaceré kauzy propagujúce neonacizmus na štadiónoch z prostredia ultras, na ktoré upozornili médiá, avšak riešenie ako im zamedziť sa nenašlo vôbec, alebo len dočasne. Ak je na štadióne prítomný ako redaktor, tak rasizmus neprehliada. Ak športové

podujatie komentuje priamo na štadióne, je podľa neho kvôli ruchom a koncentrácii na vývoj zápasu ťažšie sa sústrediť na gestá či pokriky. Ako spomenul Trško, téme sa dnes novinári venujú oveľa menej, ako by si zaslúžila: „Športoví redaktori sa nechcú dostať do konfliktu s funkcionármi, fanúšikmi ani so samotnými hráčmi. Ak sa ale téme nebudeme venovať my, kto vysvetlí mládeži, že prejavy extrémizmu či vandalizmu na štadióne nie sú v poriadku?“

Úspešnú diskusiu moderoval Peter Hanák z RTVS a priestor dostali aj mnohé praktické podnety a názory samotných študentov. Inštitút pre medzikultúrny dialóg, ako aj Katedra žurnalistiky i samotní študenti zhodnotili workshop ako obzvlášť prínosnú aktivitu a tešia sa na ďalšiu spoluprácu.

Zdroj: <http://sportspaja.ipmd.sk/redaktor-studentom-novinari-sa-teme-rasizmu-v-sporte-venuju-menej-ako-by-si-zasluzila/>